

Sygn. akt D/OSD/10/2011

ORZECZENIE
Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego
przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Szczecinie
wydane dnia [REDAKTOWANO] r. w Szczecinie

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Szczecinie
w składzie:

Piotr Kodymow	- Przewodniczący
Joanna Wieromiejczyk	- Sędzia
Andrzej Oryl	- Sędzia sprawozdawca

Protokolant: [REDAKTOWANO]

Przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego: Błażeja Baumgarta

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu [REDAKTOWANO] r., w Szczecinie, sprawy przeciwko aplikantowi radcowskiemu [REDAKTOWANO] odbywającemu aplikację radcowską przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Szczecinie, **obwinionemu o to, że:**

1. będąc aplikantem II roku Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie, w okresie od dnia [REDAKTOWANO], w Szczecinie, nie uiścił na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie należności z tytułu kosztów postępowania dyscyplinarnego, nałożonych na niego prawomocnym orzeczeniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie z dnia [REDAKTOWANO] r., sygn. akt [REDAKTOWANO] czym dopuścił się naruszenia ustawowego obowiązku poniesienia przez obwinionego, w razie jego ukarania, kosztów postępowania dyscyplinarnego oraz etycznego obowiązku szacunku i lojalności wobec organów samorządu radców prawnych,

to jest o czyn z art. 64 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 70⁶ ust. 2 zdanie pierwsze w zbiegu z art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 45 ust. 1 w związku z art. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

2. będąc aplikantem II roku Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie, w okresie od dnia [REDAKTOWANO] r., w Szczecinie, nie uiścił na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie należności z tytułu pierwszej raty opłaty rocznej za drugi rok odbywanej aplikacji radcowskiej, wbrew postanowieniom umowy o aplikację radcowską oraz z naruszeniem postanowień Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 90/VII/2009 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 17 października 2009 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej, czym dopuścił się naruszenia etycznego obowiązku stosowania się do uchwał organów samorządu radców prawnych, niezależnie od ich i osobistej oceny,

to jest o czyn z art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 45 ust. 2 w związku z art. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

o r z e k a:

1. uznać Obwinionego aplikanta radcowskiego [REDACTED] **za niewinnego** popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w pkt. 1 wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, tj. czynu z art. 64 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 70⁶ ust. 2 zdanie pierwsze w zbiegu z art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 06.07.1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 45 ust. 1 w związku z art. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 5/2007 VIII Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 10.11.2007 r. w sprawie uchwalenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego
2. uznać Obwinionego aplikanta radcowskiego [REDACTED] **za winnego** popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w pkt. 2 wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, tj. czynu z art. 64 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 3 ust. 2 w zb. z art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 06.07.1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

**i wymierza za ten czyn:
karę finansową w wysokości [REDACTED]**

3. Kosztami postępowania w kwocie [REDACTED] (słownie: tysiąc [REDACTED] złote i sześćdziesiąt groszy) na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie - Sąd obciąża aplikanta radcowskiego [REDACTED]

Joanna Wieromiejczyk

Joanna Wieromiejczyk

Piotr Kodymow

Piotr Kodymow

Andrzej Oryl

Andrzej Oryl

Uzasadnienie

Na skutek uchwały Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie Nr 229/VIII/2011 z dnia 20 kwietnia 2011 r. w sprawie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w stosunku do aplikanta radcowskiego [redacted] oraz powzięciu od służb księgowych OIRP w Szczecinie informacji o nieuiszczeniu przez [redacted] kosztów postępowania dyscyplinarnego, nałożonych na niego orzeczeniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Szczecinie z dnia [redacted] r., sygn. akt [redacted] Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wszczął dochodzenie w sprawie, a następnie wniósł o wszczęcie postępowania przeciwko [redacted] obwiniając go o to, że będąc aplikantem II roku Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie, w okresie od dnia [redacted] r. do dnia [redacted] r., w Szczecinie, nie uiścił na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie należności z tytułu kosztów postępowania dyscyplinarnego, nałożonych na niego prawomocnym orzeczeniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie z dnia [redacted] r., sygn. akt [redacted] czym dopuścił się naruszenia ustawowego obowiązku poniesienia przez obwinionego, w razie jego ukarania, kosztów postępowania dyscyplinarnego oraz etycznego obowiązku szacunku i lojalności wobec organów samorządu radców prawnych, to jest o czyn z art. 64 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 70⁶ ust. 2 zdanie pierwsze w zbiegu z art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 06.07.1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 45 ust. 1 w związku z art. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oraz o to że będąc aplikantem II roku Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie, w okresie od dnia [redacted] r. do dnia [redacted] r., w Szczecinie, nie uiścił na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie należności z tytułu pierwszej raty opłaty rocznej za drugi rok odbywanej aplikacji radcowskiej, wbrew postanowieniom umowy o aplikację radcowską oraz z naruszeniem postanowień Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 90/VII/2009 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 17.10.2009 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej, czym dopuścił się naruszenia etycznego obowiązku stosowania się do uchwał organów samorządu radców prawnych, niezależnie od ich i osobistej oceny, to jest o czyn z art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 06.07.1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 45 ust. 2 w związku z art. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W przedmiotowej sprawie Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W związku z wpisaniem na listę aplikantów radcowskich, dnia [redacted] r. OIRP w Szczecinie zawarła z Panem [redacted] umowę o aplikację radcowską, określającą prawa i obowiązki stron związane z odbywaniem aplikacji, rozpoczynającej się w [redacted]

Dowód: *umowa o aplikacji radcowską z dnia [redacted] (k. 21-22).*

Z treści umowy jednoznacznie wynika, iż obowiązkiem aplikanta jest regulowanie opłat za aplikację, w wysokości ustalonej rozporządzeniem Minister Sprawiedliwości, w terminach określonych uchwałą Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie. Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie Uchwałą nr 196/VIII/2011 z dnia 03.03.2011 r. ustaliła, że opłatę roczną za aplikację, aplikanci zobowiązani są uiścić za każdy rok szkoleniowy w 3 ratach, płatnych do dnia: 15 lutego, 15 czerwca i 15 września, z tym że pierwsza rata opłaty rocznej za rok szkoleniowy [redacted] jest płatna do dnia [redacted] a wysokość poszczególnych rat ustala Prezydium Rady OIRP w Szczecinie.

Dowód: *1. umowa o aplikacji radcowską z dnia [redacted] (k. 21-22),
2. uchwała Rady OIRP w Szczecinie z dnia 03 marca 2011 r. (k. 7).*

Pierwsza rata opłaty rocznej za [redacted] szkoleniowy nie została uiszczona przez aplikanta [redacted] w terminie. Z informacji uzyskanych od służb księgowych OIRP w Szczecinie wynika jednak, iż została ona opłacona [redacted] Powyższe potwierdził również

aplikant, podkreślając, iż jego sytuacja uległa poprawie w związku z zawarciem umowy o pracę.

Dowód: 1. Wyjaśnienia [redacted] oraz wyjaśnienia złożone na rozprawie (k. 40- 42, k.71-74);
2. Uchwała Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie Nr 229/VIII/2011 z dnia 20 kwietnia 2011 r. (k.2-3)
3. pismo służb księgowych OIRP w Szczecinie z dnia [redacted] (k. 23).
4. pismo służb księgowych OIRP w Szczecinie z dnia [redacted] (k. 70).

W ramach wyjaśnień aplikant radcowski [redacted] podniósł, iż jego sytuacja materialna nie pozwoliła mu na uiszczenie kosztów kształcenia na aplikacji bowiem nie posiada wystarczającego majątku, zaś pomimo długich poszukiwań nie udało mu się znaleźć płatnego zajęcia zgodnego z wykształceniem, a znalazł jedynie pracę fizyczną, za którą otrzymuje [redacted] netto miesięcznie. Na rozprawie Aplikant wyjaśnił jednak, iż obecnie udało mu się znaleźć pracę w zawodzie, która daje mu dochód w wysokości minimum [redacted] zł miesięcznie. Aplikant podkreślił, iż doskwiera mu świadomość, że nie uiszcza opłat za kształcenie w ramach aplikacji i zobowiązał się do spłaty zadłużenia w przeciągu czterech miesięcy.

Dowód: Wyjaśnienia [redacted] oraz wyjaśnienia złożone na rozprawie (k. 40- 42, k.71-74).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny prawomocnym orzeczeniem z dnia [redacted] r., sygn. akt [redacted] uznał aplikanta radcowskiego [redacted] winnym nie uiszczania w przepisanych terminach i wysokości należności z tytułu opłaty rocznej za aplikację za [redacted] rok szkoleniowy, wymierzając mu za ten czyn karę nagany z ostrzeżeniem i w konsekwencji obciążył go kosztami postępowania w kwocie [redacted] na rzecz OIRP w Szczecinie.

Dowód: orzeczenie z dnia [redacted] r., sygn. akt [redacted] (k. 12-17).

Wspomniane powyżej koszty postępowania zostały uiszczone dopiero dnia [redacted]

Dowód: 1. Wyjaśnienia [redacted] oraz wyjaśnienia złożone na rozprawie (k. 40- 42, k.71-74);
2. pismo służb księgowych OIRP w Szczecinie z dnia [redacted] (k. 70).

W ramach wyjaśnień aplikant radcowski [redacted] podniósł, iż jego sytuacja materialna nie pozwoliła mu na uiszczenie kosztów postępowania, podając analogiczne przyczyny jak w przypadku wyjaśnień związanych z nieregulowaniem w terminie opłat za aplikację. Aplikant oświadczył jednakże, iż jego sytuacja materialna uległa zdecydowanej poprawie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje:

Stawiane Obwinionemu zarzuty okazały częściowo zasadne.

Ad 1

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, niezbiec wynika, iż aplikant radcowski [redacted] nie zapłacił do dnia postawienia zarzutów kosztów postępowania nałożonych na niego prawomocnym orzeczeniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego z dnia [redacted] r. Fakt ten potwierdzają nie tylko dokumenty służb księgowych OIRP w [redacted] ale przyznał go również sam Obwiniony podając jednocześnie okoliczności które w jego mniemaniu usprawiedliwiają tę sytuację. Podkreślić jednocześnie należy, iż ostatecznie należność ta została uregulowana.

Zgodnie z art. 64 ust.1 ustawy o radcach prawnych, radca prawny i aplikant radcowski podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej:

- 1) za zawinione, nienależyte wykonywanie zawodu radcy prawnego;
- 2) za czyny sprzeczne ze ślubowaniem radcowskim lub z zasadami etyki radcy prawnego.

Ustalając zakres odpowiedzialności radcy bądź aplikanta radcowskiego wynikający z pierwszego z powyższych punktów, niewątpliwie należy mieć na uwadze przepisy z art. 3 ust. 2, art. 4 oraz art. 6 ustawy o radcach prawnych. Dwa ostatnie z przywołanych przepisów wskazują sposób wykonywania zawodu radcy prawnego, który polega na świadczeniu pomocy prawnej, w szczególności zaś na występowaniu przed sądami i urzędami. Z treści art. 3 ust.2 przywołanej ustawy wynika natomiast, iż prawidłowe wykonywanie zawodu radcy prawnego winno polegać na działaniu ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego.

W świetle powyższego, w opinii Sądu, nie sposób twierdzić, iż terminowe uiszczenie prawomocnie zasądzonych kosztów postępowania dyscyplinarnego stanowi element prawidłowego wykonywania zawodu radcy prawnego.

O kosztach postępowania wspomina natomiast art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych, stanowiący, iż w razie ukarania koszty postępowania ponosi obwiniony. W opinii Sądu jednakże powyższa norma skierowana do członków samorządu ale do Sądów Dyscyplinarnych, nakazując tym organom obciążenie kosztami właściwej strony.

Drugą podstawę odpowiedzialności zawodowej radcy prawnego może stanowić naruszenie ślubowania radcowskiego lub zasad etyki radcy prawnego zawartych obecnie w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego. Podana w art. 27 ustawy o radcach prawnych, rola ślubowania radcowskiego nakazuje wypełnianie obowiązków zawodowych sumiennie i zgodnie z przepisami prawa lub zasadami etyki radcowskiej. Art. 3 Kodeksu Etyki przypomina, iż zasady etyki obowiązują nie tylko samych radców ale m.in. aplikantów radcowskich. W myśl zaś art. 45 ust. 1 Kodeksu Etyki radcę prawnego obowiązuje szacunek i lojalność wobec organów samorządu radców prawnych.

W opinii Sądu, postanowienia z art. 45 ust.1 Kodeksu Etyki należy traktować jako swoisty postulat etyczny, nie zawierający konkretnej normy, której naruszenie powodowało by popełnienie przez członka samorządu deliktu dyscyplinarnego. Norma taka może zostać wyinterpretowana dopiero z zestawienia art. 45 ust. 1 z ust. 2 albo z ust. 3, które konkretyzują i tłumaczą na czym owa „lojalność i szacunek” polegają i w czym się przejawiają. Podobnie ma się zresztą sytuacja z art. 46 Kodeksu Etyki, którego znaczenie może zostać odczytane dopiero po zestawieniu jego treści z art. 47 ust. 1 bądź 2.

Wreszcie, wskazać należy, iż nie sposób postawić członkowi samorządu zarzutu dyscyplinarnego na tej tylko podstawie, iż dobrowolnie nie uiszczył on kosztów zasądzonych prawomocnym wyrokiem sądu dyscyplinarnego, w opinii Sądu koszty takie winny bowiem po prostu być ściągnięte w drodze egzekucji orzeczenia, w którym je zasądzono.

W świetle powyższego pierwszy z postawionych aplikantowi radcowskiemu [REDAKTOWANE] zarzutów okazał się niezasadny.

Ad 2

Przechodząc do drugiego z zarzutów postawionych we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego Sąd wskazuje, iż zgodnie z art. 64 ust.1 pkt. 2 ustawy z dnia o radcach prawnych, radca prawny i aplikant radcowski podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za czyny sprzeczne ze ślubowaniem radcowskim lub z zasadami etyki radcy prawnego, zaś w myśl art. 27 ustawy o radcach prawnych, ślubowanie nakazuje wypełnianie obowiązków zawodowych sumiennie i zgodnie z przepisami prawa lub zasadami etyki radcowskiej. Z kolei

zgodnie z art. 45 ust. 1 Kodeksu Etyki radca prawny (a także aplikant por. ar. 3 tego Kodeksu) obowiązany jest stosować się do uchwał organów samorządu radców prawnych, niezależnie od ich osobistej oceny.

Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie Uchwałą nr 196/VIII/2011 z dnia 03 marca 2011 r. ustaliła, że opłatę roczną za aplikację, aplikanci zobowiązani są uiszczać za każdy rok szkoleniowy w 3 ratach, płatnych do dnia: 15 lutego, 15 czerwca i 15 września, z tym że pierwsza rata opłaty rocznej za rok szkoleniowy [REDAKCYJNA] jest płatna do dnia [REDAKCYJNA] wysokość poszczególnych rat ustala Prezydium Rady OIRP w Szczecinie w terminie do 30 stycznia każdego roku.

Z zebranego materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że pomimo świadomości istnienia powyższego obowiązku Obwiniony niewykonał go w terminie, płacąc stosowną ratę dopiero dnia [REDAKCYJNA]. Co ważne, sam Obwiniony potwierdził, że pomimo świadomości obowiązku nie uiszczał należności w terminie.

W opinii Sądu świadome nieuiszczenie opłaty za aplikację w terminie, stanowi jaskrawy przykład niewykonania przez członka samorządu uchwały organów samorządu, która się do niego stosuje. Podkreślić przy tym należy, iż zdaniem Sądu żadna z przytoczonych przez Obwinionego okoliczności nie wyłącza odpowiedzialności za popełniony czyn. Zgodnie z bowiem z obowiązującymi, powszechnymi, przepisami o randze ustawowej, szkolenie w ramach aplikacji radcowskiej jest odpłatne. Wspomniane szkolenie nie jest natomiast obowiązkowe dla wszystkich absolwentów wydziałów prawa. Co więcej, obecnie, nie jest ono także jedyną drogą do uzyskania tytułu zawodowego radcy prawnego. Planując swoją karierę zawodową, Obwiniony obowiązany był wziąć to wszystko pod uwagę przed złożeniem wniosku o wpis na listę aplikantów radcowskich, w szczególności winien był rozważyć czy stać go na uregulowanie odpowiednich opłat i tylko w przypadku dysponowania stosownymi środkami powinien rozpocząć szkolenie. W ten sposób postępują bowiem ludzie odpowiedzialni a odpowiedzialność jest kluczową cechą, której wymaga się od kandydata do wykonywania zawodu radcy prawnego.

Nie bez znaczenia dla krytycznej oceny postępowania Obwinionego pozostają również stan cywilny, stan zdrowia oraz wiek, które powodują, iż od Pozwanego można wymagać, iż znajdzie zajęcie pozwalające na terminowe regulowanie zaciągniętych zobowiązań.

Wysokość kary Sąd ustalił na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy o radcach prawnych zgodnie z którym jedną z kar dyscyplinarnych jest kara pieniężna nie niższa od połowy przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za miesiąc poprzedzający datę orzeczenia dyscyplinarnego i nie wyższa od pięciokrotności tego wynagrodzenia.

Wymierzając karę, Sąd wziął pod uwagę, iż: jest to kolejny delikt dyscyplinarny, który popełniony został przez Obwinionego w krótkim odstępie czasu, co wyraźnie wskazuje na brak poprawy prezentowanej przez Obwinionego postawy, jak również poważne skutki czynu Obwinionego, które uderzają w spójność samorządu, a także pośrednio poprzez niedostarczanie należnych środków finansowych utrudniają realizację jego ustawowych zadań. Sąd zważył jednak także, iż Obwiniony dobrowolnie przyznał się do zarzucanego czynu oraz, ostatecznie (choć znacznie po terminie), spełnił świadczenie, do którego był obowiązany, jak również w związku ze znalezieniem nowej, lepszej pracy, zobowiązał się do zapłaty zaległości do [REDAKCYJNA]. Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd uznał, iż kara finansowa w wymiarze połowy przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, odpowiadać będzie zarówno stopniowi winy przy popełnieniu czynu, szkodliwości czynu, jak również spowoduje osiągnięcie celów zapobiegawczych i wychowawczych wymierzonej kary.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie orzekając o kosztach postępowania dyscyplinarnego działał na podstawie art. 70⁶ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002r. Nr 123 poz. 1059 ze zm.), biorąc pod uwagę wszystkie poniesione w związku z tym postępowaniem wydatki.

Od niniejszego orzeczenia służy stronom odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie w terminie 14 dni od daty doręczenia odpisu niniejszego orzeczenia. Do odwołania należy załączyć odpis odwołania dla wszystkich stron.

Joanna Wieromiejczyk

Joanna Wieromiejczyk
Joanna

Piotr Kodymow

Piotr Kodymow

Andrzej Oryl

Andrzej Oryl

**Za zgodność
z oryginałem**

SEKRETARZ
Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego
Magdalena Skirmuntt

Magdalena Skirmuntt